

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

Ministrstvo za zdravje
Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana

gp.mz@gov.si

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
Miklošičeva cesta 24
1000 Ljubljana

DI@zzzs.si

Št.: 941-4/22-36

Datum: 15. 12. 2022

Zadeva: Pooblastila diplomirane medicinske sestre iz 14. člena Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema

Spoštovani,

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu Zbornica – Zveza) Ministrstvo za zdravje in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu ZZZS) seznanja, da se **poraja dvom v ustreznost udejanjanja** 14. člena Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema (Uradni list RS, št. 100/22, v nadaljnjem besedilu ZNUZSZS), ki **določa prenos pooblastila z zdravnika na diplomirano medicinsko sestro** in na višjo medicinsko sestro (v nadaljnjem besedilu diplomirana medicinska sestra), saj je prenos pooblastil možen ob ustreznih **kliničnih smernicah** in strokovnih priporočilih pristojnega razširjenega strokovnega kolegija, ki pa v navedenem primeru **niso v celoti dana**.

ZNUZSZS v prvem odstavku 14. člena določa, da ne glede na tretji odstavek 80. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22 in 100/22 – ZNUZSZS) lahko za namen razbremenitve in zagotavljanja večje dostopnosti do zdravstvenega varstva izbrani osebni zdravnik, če oceni, da to narekuje racionalnost dela, ob **upoštevanju kliničnih smernic** in **strokovnih priporočil pristojnega razširjenega strokovnega kolegija** prenese nekatera pooblastila na diplomirano oziroma višjo medicinsko sestro, če to ne vpliva na diagnostiko in zdravljenje.

ZNUZSZS določa naslednje tri sklope pooblastil iz prejšnjega odstavka:

- pooblastilo za izdajo listin za uveljavljanje pravice do potnih stroškov spremstva in nenujnih reševalnih prevozov,
- pooblastilo za izdajo listin za izbiro izbranega osebnega zdravnika,

- pooblastilo za predpis medicinskih pripomočkov za sanitarne ali gibalne potrebe pacientov in izdajo potrdila o upravičeni zadržanosti od dela zaradi bolezni, nege ali spremstva do največ tri koledarske dni.

Razširjeni strokovni kolegij za družinsko medicino (v nadaljnjem besedilu RSKDM) je v svojem mnenju o pooblastilih diplomirane medicinske sestre večkrat podal stališče, da diplomirana medicinska sestra **nima pooblastila za samostojno odločanje o upravičeni zadržanosti od dela** zaradi bolezni, nege ali spremstva do največ tri koledarske dni, ampak samo administrativno-tehnično **izvede stalež po naročilu** osebnega zdravnika ter **nima pooblastila za odločanje o upravičenosti izdaje naloga** za uveljavljanje pravice do potnih stroškov spremstva in nenujnih reševalnih prevozov, ampak samo administrativno izda nalog za nenujni reševalni prevoz po nalogu zdravnika.

Zapisnik 7. seje RSKDM z dne 27. 6. 2022 in zapisnik 8. seje RSKDM z dne 1. 9. 2022 o pooblastilih diplomirane medicinske sestre sta objavljena na naslednji spletni povezavi ministrstva, povezava <https://www.gov.si/zbirke/delovna-telesa/rsk-za-druzinsko-medicino/>.

Zbornica – Zveza je Ministrstvo za zdravje z dopisom št. 941-4/22-22 z dne 9. 8. 2022, ki ga posredujemo v prilogi tega dopisa, že opozorila na stališče RSKDM o pooblastilih diplomirane medicinske sestre ter prosila ministrstvo za mnenje o 14. členu ZNUZSZS, vendar odgovora še ni prejela.

ZZZS je po prejemu dopisa Ministrstva za zdravje št. 0070-185/2022/21 z dne 3. 10. 2022, v dopisu št. 0072-24/2022-DI/2 z dne 14. 10. 2022 o dopolnitvi okrožnice o izvajanju ZNUZSZS (v nadaljnjem besedilu dopis), ki ga posredujemo v prilogi tega dopisa, izvajalcem zdravstvenih storitev pojasnil izvajanje 14. člena ZNUZSZS.

ZZZS v dopisu navaja, da so po pojasnilu Ministrstva za zdravje priporočila pristojnega razširjenega strokovnega kolegija, ki se upoštevajo pri prenosu pooblastil, navedena v zapisnikih RSKDM, ki so objavljeni na spletni strani ministrstva.

Nadalje ZZZS v dopisu v točki 2 o poglavju »Posebej glede izdaje Potrdila o upravičeni zadržanosti za delo« na podlagi mnenja ministrstva navaja, da »prenos pooblastila za izdajo potrdila o upravičeni zadržanosti od dela pomeni, da **je** pooblaščenec, se pravi **diplomirana medicinska sestra**, pooblaščen **tako za odločanje o začasni zadržanosti** od dela kot za izdajo ustreznega potrdila«.

Zbornica – Zveza seznanja Ministrstvo za zdravje in ZZZS, da je **stališče** o pristojnosti diplomirane medicinske sestre **za odločanje o začasni zadržanosti z dela** v nasprotju z mnenji RSKDM, saj je RSKDM v zapisniku 7. seje RSKDM z dne 27. 6. 2022 in zapisniku 8. seje RSKDM z dne 1. 9. 2022 podal stališče, da diplomirana medicinska sestra **nima pooblastila za samostojno odločanje o upravičeni zadržanosti od dela** zaradi bolezni, nege ali spremstva do največ tri koledarske dni. Podobno stališče je RSKDM podal o pristojnostih diplomirane medicinske sestre za odločanje o upravičenosti izdaje naloga za uveljavljanje pravice do potnih stroškov spremstva in nenujnih reševalnih prevozov. V obeh primerih diplomirana medicinska sestra nima pristojnosti za odločanje, ampak po nalogu zdravnika izda potrdilo o upravičeni zadržanosti za delo oziroma nalog za nenujne reševalne prevoze.

Nadalje Zbornica – Zveza opozarja, da o navedenem vprašanju Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno in babiško nego (v nadaljnjem besedilu RSKZBN) še ni bil pozvan za pripravo stališča,

kot izhaja iz sklepa RSKZBN št. 03510-10-2022/14VK z dne 20. 10. 2022, ki je v prilogi tega dopisa.

Zbornica – Zveza ob tem ponovno poudarja, da diplomirana medicinska sestra **ni strokovno usposobljena za oceno zdravstvenega stanja pacienta, za postavitev medicinske diagnoze** oziroma za odločitev o tem, ali lahko predpiše do tri dni bolniške odsotnosti brez morebitnih diagnostičnih postopkov. Prav tako ne more ocenjevati zdravstvenega stanja pacientov in odločati o upravičenosti izdaje naloga za uveljavljanje pravic do potnih stroškov in se opredeljevati do vrste prevoza (nujni, nenujni, sanitetni prevoz).

Ker je prenos pooblastila z zdravnika na diplomirano medicinsko sestro v nasprotju z mnenjem RSKDM, glede navedenih aktivnosti **niso podani zakonski pogoji za prenos pooblastila z zdravnika** na diplomirano medicinsko sestro iz 14. člena ZNUZSZS.

Zbornica – Zveza prosi Ministrstvo za zdravje in ZZZS, da se po seznanitvi s stališčem RSKDM o pooblastilih diplomirane medicinske sestre iz 14. člena ZNUZSZS, **navodila o izvajanju ZNUZSZS uskladijo s stališči RSKDM** in se o tem **obvestijo izvajalci zdravstvenih storitev**.

Nadalje Ministrstvo za zdravje prosimo za mnenje k dopisu Zbornice – Zveze št. št. 941-4/22-22 z dne 9. 8. 2022, ki ga še nismo prejeli ter seznanitev z dopisom ministrstva št. 0070-185/2022/21 z dne 3. 10. 2022 o izvajanju 14. člena ZNUZSZS, ki ga Zbornica – Zveza ni prejela.

Kot smo v dopisu št. 941-4/22-22 z dne 9. 8. 2022 že pojasnili, **podpiramo razširitev kompetenc z zdravnika na diplomirano medicinsko sestro** pod naslednjimi pogoji:

- sodelovanje in soglasje zdravniške stroke ter stroke zdravstvene nege o razširitvi kompetenc,
- ustrezna sistemska normativna ureditev za razširitev kompetenc in prevzemanje novih odgovornosti (umestitev *diplomirane medicinske sestre specialistke* v seznam poklicev zdravstvenih delavcev, sistemizacija delovnih mest *dipl. medicinska sestra specialist* in *dipl. medicinska sestra specialist v bolnišnični dejavnosti* iz Aneksa h Kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi, Uradni list RS, št. 181/21),
- zagotovitev dodatne strokovne usposobljenosti diplomirane medicinske sestre s klinično specializacijo,
- razširitev kompetenc diplomirane medicinske sestre poteka skupaj z ukrepi za razbremenitev administrativnih opravil, krepitev kadra v zdravstveni negi ter z digitalizacijo posameznih procesov ter aktivnosti pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti.

Dopis v vednost posredujemo RSKDM, RSKZBN, Zdravniški zbornici Sloveniji, Zvezi društev – Slovenskemu zdravniškemu društvu in RSK za javno zdravje. Za vaše mnenje se zahvaljujemo in vas lepo pozdravljamo.

Monika Ažman,

predsednica Zbornice – Zveze

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

Priloge:

- dopis Zbornice – Zveze št. 941-4/22-22 z dne 9. 8. 2022
- dopis ZZS št. 0072-24/2022-DI/2 z dne 14. 10. 2022
- sklep RSKZBN št. 03510-10-2022/14VK z dne 20. 10. 2022

Vročiti:

- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana, elektronsko na e-naslov: gp.mz@gov.si
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Miklošičeva cesta 24, 1000 Ljubljana, elektronsko na e-naslov: DI@zzzs.si

V vednost:

- Zdravniška zbornica Slovenije, Dunajska cesta 162, 1000 Ljubljana, elektronsko na e-naslov: bojana.beovic@zszs-mcs.si, gp.zzs@zszs-mcs.si
- Zveza društev – Slovensko zdravniško društvo, Dunajska cesta 162, 1000 Ljubljana, elektronsko na e-naslov: info@szd.si
- RSK za družinsko medicino, RSK za zdravstveno in babiško nego, RSK za javno zdravje, elektronsko na e-naslov: gp.mz@gov.si